

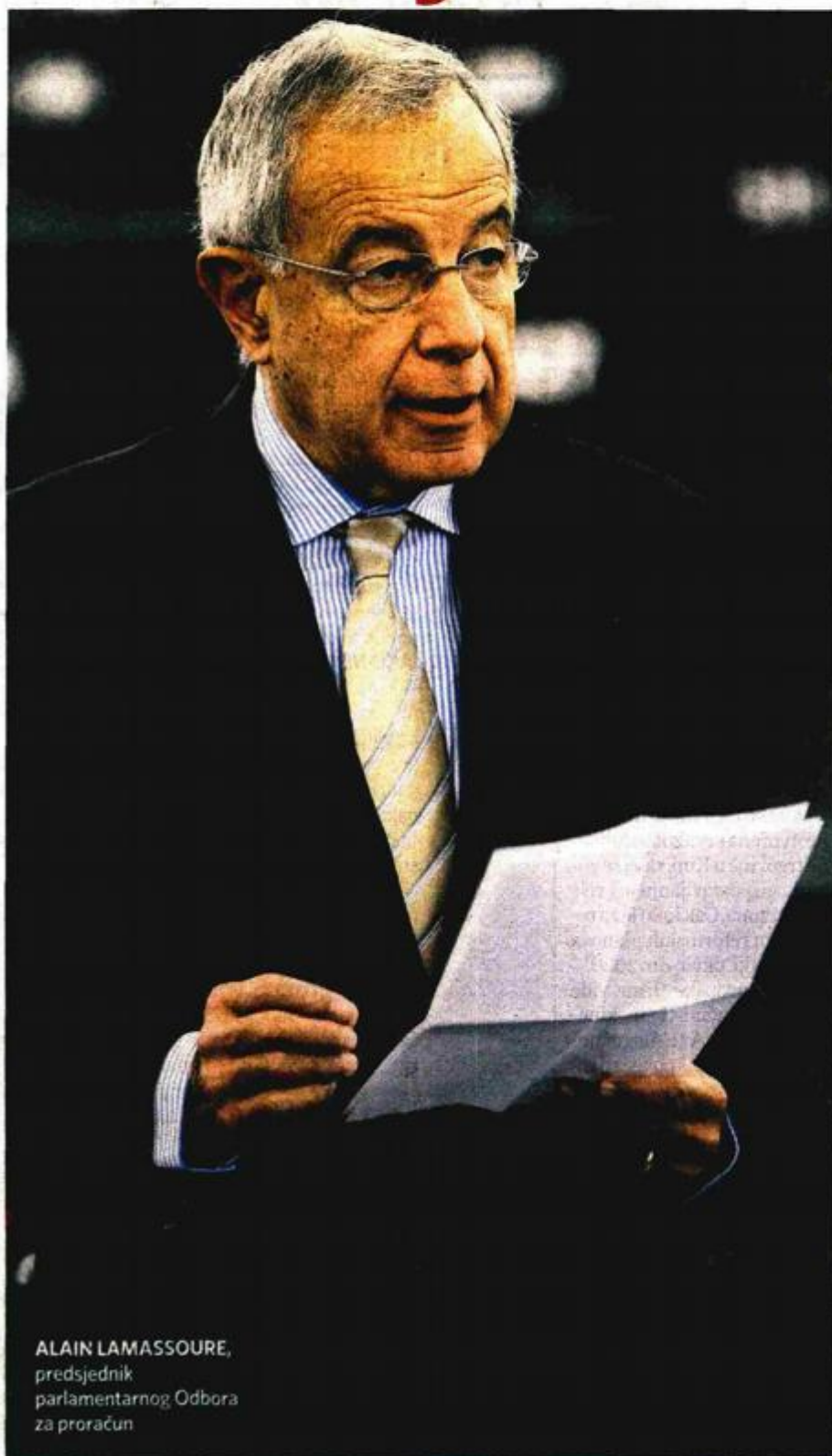
Prvi put u povijesti tri institucije EU smanjile sedmogodišnji proračun

» 8-11

EKSKLUZIVNO IZ BRUXELLESA

U Europskom parlamentu tijekom tjedna se vodila rasprava o novom sedmogodišnjem proračunu Europske unije, koji je na kraju uspješno usvojen

Prvi put u povije smanjile sedmo

ALAIN LAMASSOURE,
predsjednik
parlamentarnog Odbora
za proračun

Nakon iscrpljujućih pregovora napokon je postignut kompromis između Europskog parlamenta, Europske komisije i Europskog vijeća o proračunu Europske unije za razdoblje od 2014. do 2020. godine. Ukupni proračun za sljedećih sedam godina je 960 milijardi eura u obvezama i 908 milijardi eura u plaćanjima (prema cijenama iz 2011.). Gospodarska kriza i mršave nacionalne blagajne uzrok su činjenici da je po prvi put u povijesti EU sedmogodišnji proračun manji nego u prethodnom proračunskom razdoblju. U višemjesečnim pregovorima zadovoljena su tri glavna uvjeta koje je postavio EP, a to su izbjegavanje deficita za 2014., finaliziranje svih pravnih podloga usuglašavanjem između EV-a i EP-a, te osnivanje radne skupine koja će se baviti pitanjem "vlastitih resursa" i reformom dohodovnih aranžmana EU.

Veća fleksibilnost

Parlament se izborio za veću fleksibilnost u financiranju EU projekata i programa idućih sedam godina i odbacio je prijedloge za smanjenje novca namijenjenog poticanju radnih mjesta, istraživanju i inovacijama u idućoj godini. Većom financijskom fleksibilnošću se omogućava preseljenje neplaćenih sredstava između godina i široka fleksibilnost za obveze, kako između godina, tako i između kategorija izdataka. To je potrebno kako bi se osiguralo korištenje svakog eura tamo gdje je najpotrebnije, pogotovo sada kada se godišnji proračuni sma-

Ostaje tri institucije EU godišnji proračun

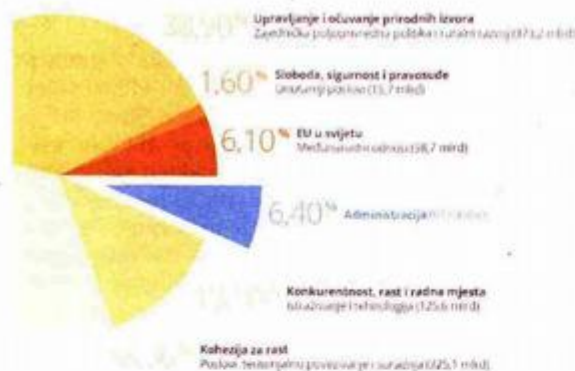
FLEKSIBILNOŠĆU se omogućava preseljenje neplaćenih sredstava između godina i široka fleksibilnost za obveze, kako između godina, tako i između kategorija izdataka

EURO
KAT
KAT

Višegodišnji proračun
EU-a za razdoblje 2014.- 2020.

GRANICE POTROŠNJE

NO ZA SEDAM GODINA

100% Ukupna potrošnja (160 mrd)
Uključujući 27 milijuna eura potrošnje u Hrvatskoj

PRORAČUNSKI KOLAČ,
najveći dijelovi idu za upravljanje i očuvanje prirodnih izvora te za kohezijski rast i konkurentnost

njuju. Drugi ključni uspjeh Europskog parlamenta je umetanje "revizijske klauzule", u kojoj će se od Europske komisije zahtijevati predavljanje pregleda i funkcioniranja Višegodišnjeg financijskog okvira u 2016. godini, uz puno uvažavanje ekonomske situa-

cije u to vrijeme. Predloženo je i da se skрати razdoblje trajanja financijskog okvira sa sedam na pet godina.

"Parlament je prihvatio odgovornost prihvatiti niži proračun. Međutim, prioriteti su dobro postavljani i spriječili smo da EU prvu godinu pod novim vi-

» PELJEŠKI MOST

Ostaje mogućnost financiranja Pelješkog mosta samo iz regionalnih fondova

DUBRAVKA ŠUICA, zastupnica u Europskom parlamentu

BILJANA BORZAN, zastupnica u Europskom parlamentu

Ovomjesečna plenarna rasprava EP-a bila je vrlo sadržajna, uz višegodišnji financijski okvir donesene su još neke odluke koje se izravno odnose i na Hrvatsku, radi se o prometnom povezivanju te kohezijskoj i poljoprivrednoj politici.

Za razdoblje od 2014. do 2020. Jadransko-jonski koridor i koridor 5C nisu u prvom planu, no uključeni su u planove prometnog povezivanja do 2050. godine. To nije po volji našoj europarlamentarki Dubravki Šuici koja je prokomentirala što takva odgoda znači za Hrvatsku općenito, a naročito za jug zemlje.

"Glasovali smo za TEN-T program jer nam je stalo da se Europa povezuje. Težnja je da cijela Europa postane jedinstveno tržište, zato se i gradi ta prometna kralježnica. Problem se javlja ako kriteriji nisu jednaki za sve, a morali bi biti ako ne želimo podjele na sjever i jug ili centar i periferiju. Unatoč tome što nam bitni koridori nisu u skorom planu izgradnje, ostaje nam mogućnost da Pelješki most financiramo iz regionalnih fondova. Naime, Unija daje novac za projekte koji su od koristi svim članicama, a budući da Pelješki most znači povezivanje teritorija EU, mogao bi se

financirati od strane EU. Već se mjesecima odgađa donošenje predstudije o toj problematici koju je sa 200 milijuna eura financirala EU, ne znam iz kojih razloga, iz koje ćemo doznati mogu li se povući sredstva za izgradnju mosta iz tih regionalnih fondova. Žalosno je da je Dubrovnik izoliraniji od ostatka Europe, nego prije ulaska Hrvatske u Uniju", poručuje Šuica.

Biljana Borzan je dala svoje viđenje situacije s prometnom povezanošću. "Još kao promatračica sam preko svojih kolega pokušala progurati amandman i izboriti se da Hrvatska, unatoč tome što tada nije bila članica Unije, dobije određene prioritetne pravce, bilo cestovne, željezničke ili plovne. Zнала da ćemo ući u EU kada cijela priča praktički bude već gotova. Nažalost nismo uspjeli utjecati na odluku europarlamenta. Međutim, ja sam se u raspravi ovdje u parlamentu založila da lista tih prioritetnih pravaca ne bude konačna i da se još može revidirati. Za to su se založili i mnogi drugi zastupnici, tako da se nadam da će doći do određenih promjena koje će nam dati mogućnost da uskočimo u planove naknadno", rekla je Borzan.

» šegodišnjim financijskim okvirom otvori u minusu“, rekao je predsjednik parlamentarnog Odbora za proračun Alain Lamassoure. Proračunu za 2014. dodano je 500 milijuna eura, čime ukupni proračun sada iznosi 135,5 milijarde eura. Obveze su 142,6 milijarde eura, što je u skladu s Komisijinom prijedlogom. Vijeće je pristalo na zahtjev EP-a da se izdvoji više novaca u borbi protiv nezaposlenosti mladih, investirajući u programe koji potiču ekonomski rast kao Horizon 2020, obrazovanje (Erasmus+) i Cosme za malo i srednje poduzetništvo. Ovim proračunom omogućeno je da svi programi krenu od 1. siječnja 2014.

Posljedice štednje

Hrvatski europarlamentarac Andrej Plenković osvrnuo se na donošenje višegodišnjeg financijskog okvira i njegove posljedice za Hrvatsku.

„Proračun odražava jedno vrijeme štednje pa je manji nego za prijašnje razdoblje. Prioritet su akutni problemi EU poput zapošljavanja, naročito mladih, također su izdvojena velika sredstva za koheziju i poljoprivredu, inače dva glavna stožera potrošnje EU. Po meni je ključan apel parlamenta pristupiti reformi sustava vlastitih prihoda EU koji bi dugoročno promijenio percepciju članica o tome tko je veći kontributor, a tko korisnik. Kada bi se direktno, recimo kao dio PDV-a, dio sredstava transferirao u proračun EU, tada bi situacija bila sasvim drugačija i ne bi se vodili tako teški pregovori o višegodišnjem financijskom okviru. Za Hrvatsku je na raspolaganju 13 milijardi eura, 8,1

ANDREJ
PLENKOVIĆ,
hrvatski
europarlamentarac

» REZANJE JAVNE POTROSNJE

*Jedno sjedište EP
umjesto sadašnja tri*

EUROPSKI PARLAMENT uskoro na jednoj lokaciji?

Raspravljalo se i o problematiki tri sjedišta EP-a, u Bruxellesu, Luxemburgu i Strasbourgu. Zastupnici traže sveobuhvatnu analizu mogućih ušteda u proračunu EU-a koje bi se postigle kada bi Bruxelles bio jedino sjedište Parlamenta. Dodatni godišnji troškovi koji proizlaze iz geografske raspršenosti procijenjeni su na iznos od 156 do 204 milijuna eura, što je predstavlja 10 posto godišnjeg proračuna samog parlamenta. Zastupnici traže da se provede anketa među građanima, kojom će se utvrditi je li građani EU žele sjedište parlamenta samo u Bruxellesu ili su suglasni s tri sjedišta.

za koheziju, 3,3 za poljoprivredu. Sve je praktički ostalo isto, dodano je nešto sredstava za agenciju Frontex koja se bavi problemima imigracije zbog toga što smo mi sada vanjska granica EU.

Problematike granica dotaknuo se i Plenkovićev kolega Davor Stier, on je skeptičan po pitanju ulaska Hrvatske u schengenski sustav u iduće 2 godine, kako je planirano. Plenković također izražava zabrinutost, ali je ipak optimističan.

Naša inertnost

„Ambicija je bila da bismo spremni za Schengen 2 godine nakon ulaska, imali smo poteškoće sa slučajem Perković, tu smo sebi stvorili određene probleme, a sada je pitanje koliko će naše institucije biti spremne stvoriti sustav kontrole vanjske granice, ja se nadam da će to zaista biti za 2 godine, ali posljednju riječ će dati Vijeće“, rekao je.

Plenković se osvrnuo i na sve očitiju institucionalnu inertnost kod pripreme projekata za povlačenje sredstava iz kohezijskih fondova. Već se naveliko spominje kako nam prijete realna opasnost da postanemo neto kontributori u europski proračun, budući

*Uspjeh je Europskog parlamenta umetanje
"revizijske klauzule", u kojoj će se od EK zahtijevati
PREDSTAVLJANJE PREGLEDA I FUNKCIONIRANJA
Višegodišnjeg financijskog okvira u 2016., uz puno
uvažavanje ekonomske situacije u to vrijeme*

DAVOR
STIER, hrvatski
europarlamentarac

Hrvatskoj prijete realna OPASNOST DA POSTANEMO NETO KONTRIBUTORI u europski proračun

da imamo dosta problema s povlačenjem dostupnog nam novca.

"Europski fondovi su od iznimno velike važnosti za nas, bilo bi apsurdno za naše gospodarstvo da zbog nedovoljnog angažmana i kašnjenja u pripremi potrebne dokumentacije postanemo neto kontributori u proračun Unije. Zbog toga iz opozicije radimo pritisak na vladu i resorna ministarstva da se bolje organiziraju jer je jako bitno kako nova članica povlači sredstva u prvih par godina članstva, zbog percepcije drugih članica i na

kraju krajeva, zbog koristi i prosperiteta hrvatskih građana", naglasio je Plenković, dodajući kako smo u kontekstu pretpripravnih fondova bili na solidnom stupnju iskoristivosti, međutim sada je situacija takva da nam je na raspolaganju 10 puta veći iznos sredstava godišnje, što zahtijeva puno veće kapitalne projekte. "Ključ je veće investiranje u pripremu projekata, a to je odgovornost vlade, da potakne sve resore da pomognu onima koji pripremaju projekte", zaključio je.

— Miro Soldić

» DOBRE VIJESTI ZA HRVATSKU

Za novu kohezijsku politiku 325 milijardi eura

Zastupnici EP-a odobrili su novu kohezijsku politiku kojom se planira budžet od 325 milijardi eura za investicije u europske regije u razdoblju od 2014. do 2020. Novim pravilima trebala bi se skratiti i pojednostaviti birokracija koja je bila potrebna kod pripreme projekata za EU fondove. To je svakako dobra vijest za Hrvatsku. Predložen je i zakon koji bi obvezao trgovačka društva uvrštena na

burzu, da do 2020. godine osiguraju ravnotežu spolova među savjetodavnim članovima uprava, drugim riječima najmanje 40 posto savjetodavnih mjesta u upravama tvrtki trebale bi držati žene. Zastupnici traže javan, transparentan i pošten izborni postupak, te primjenu jasnih kriterija koji bi obvezali društva da dostignu cilj od 40 posto do 2020., a javna trgovačka društva do 2018. U slučaju dva podjednako kvalificirana

kandidata, prednost ide kandidatu podzastupljenog spola. Kvalifikacije i sposobnost i dalje su ključni kriteriji kod zapošljavanja. Mala i srednja poduzeća bila bi izuzeta iz Direktive. Međutim, države članice trebale bi uspostaviti politike za pružanje podrške i poticanje malih i srednjih poduzetnika na značajno poboljšanje rodne uravnoteženosti na svim razinama uprave i u odborima trgovačkih društava.

RODNA RAVNOTEŽA uvodi se i za
trgovačka društva u EU